S 126/04-3017/04 V Brně dne 30. srpna 2004

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 126/04, zahájeném dne 26. července 2004 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 340/2004 Sb., v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 340/2004 Sb., na návrh účastníka řízení, jímž je společnost AGROFERT HOLDING, a.s., se sídlem Roháčova 1101/89, Praha 3, IČ: 25130072, ve správním řízení zastoupená JUDr. Miroslavou Rybovou, bytem Pomořanská 472/2, Praha 8, na základě plné moci ze dne 7. července 2004, ve věci povolení spojení soutěžitelů ve smyslu ustanovení § 12 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 340/2004 Sb., vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení soutěžitelů AGROFERT HOLDING, a.s., se sídlem Roháčova 1101/89, Praha 3, IČ: 25130072, a Agrochemická společnost, spol. s r.o., se sídlem Kralický Háj č.p. 322, Prostějov, IČ: 25507206, ke kterému má dojít dle § 12 odst. 3 písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 340/2004 Sb., na základě dvou samostatných Smluv o úplatném převodu obchodních podílů, které jednotlivě uzavřeli dne 22. července 2004 Ing. Jaromír Sasínek, bytem Dolní Věstonice 114, a Ing. Josef Barák, bytem Protivanov 346, jako převodci, a společnost AGROFERT HOLDING, a.s., se sídlem Roháčova 1101/89, Praha 3, IČ: 25130072, vždy jako nabyvatel, v jejichž konečném důsledku má společnost AGROFERT HOLDING, a.s. nabýt 100% obchodní podíl ve společnosti Agrochemická společnost, spol. s r.o., a tím i získat možnost tuto společnost kontrolovat, se dle § 16 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 340/2004 Sb.,

p o v o l u j e .

O d ů v o d n ě n í

Při posuzování spojení soutěžitelů Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) vycházel zejména z návrhu na povolení spojení, dotazníku k povolení spojení, výpisů z obchodního rejstříku, listin zakládajících spojení, výročních zpráv a dalších všeobecně známých skutečností týkajících se spojujících se soutěžitelů a situace na relevantních trzích.

Skutečnost, že se Úřad spojením zabývá, byla v souladu s ustanovením § 16 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 340/2004 Sb. (dále jen „zákon“), zveřejněna v Obchodním věstníku č. 31/2004 ze dne 4. srpna 2004. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných námitek, ani později, Úřad žádnou námitku k uvedenému spojení soutěžitelů neobdržel.

1. Notifikační podmínky

K navrhované transakci má dojít na základě dvou samostatných Smluv o úplatném převodu obchodních podílů (dále jen „Smlouvy“), které jednotlivě uzavřeli dne 22. 7. 2004 Ing. Jaromír Sasínek, bytem Dolní Věstonice 114, a Ing. Josef Barák, bytem Protivanov 346, jako převodci (dále jen „Ing. Sasínek a Ing. Barák“), a společnost AGROFERT HOLDING, a.s., se sídlem Roháčova 1101/89, Praha 3, IČ: 25130072 (dále jen „Agrofert Holding“), vždy jako nabyvatel. V důsledku těchto Smluv má společnost Agrofert Holding nabýt 100% obchodní podíl ve společnosti Agrochemická společnost, spol. s r.o., se sídlem Kralický Háj č.p. 322, Prostějov, IČ: 25507206 (dále jen „Agrochemická společnost“), a tím i získat možnost tuto společnost přímo kontrolovat. Navrhovaná transakce je tedy spojením soutěžitelů ve smyslu § 12 odst. 3 písm. a) zákona.

V dalším se Úřad zabýval otázkou, zda navrhované spojení splňuje také druhé notifikační kritérium stanovené v § 13 zákona. Vzhledem k tomu, že celkový čistý obrat všech spojujících se soutěžitelů dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky je vyšší než 1,5 miliardy Kč a alespoň dva ze spojujících se soutěžitelů dosáhli každý za poslední účetní období na trhu České republiky čistého obratu vyššího než 250 mil. Kč, je podmínka ustanovení § 13 písm. a) zákona splněna a navrhované spojení soutěžitelů podléhá povolení Úřadu.

2. Charakteristika spojujících se soutěžitelů

Společnost **Agrofert Holding** je obchodní společností bez vlastního výrobního programu, která formou majetkových účastí sdružuje další obchodní a výrobní společnosti. Jejím jediným akcionářem je společnost AGROFERT a.s., se sídlem Roháčova 83/1099, Praha 3, která stojí na vrcholu majetkové struktury holdingu.

Skupina Agrofert zaměřuje svoji činnost do tří základních oblastí: (i) činnost související se zemědělstvím, (ii) činnost související s potravinářstvím a (iii) činnost související s průmyslovou výrobou chemických látek.

Předmětným spojením dotčenou oblastí je oblast zemědělství. Z celého holdingu působí v zemědělství přibližně 35 společností. Jedná se zejména o společnosti typu ZZN, tedy zemědělské zásobování a nákup, či ACHP, tj. agrochemické podniky. Uvedené typy společností se zabývají obchodováním s potřebami pro zemědělskou prvovýrobu (průmyslová hnojiva, pesticidy, mořidla) a poskytováním služeb pro zemědělce (např. sklizňové služby, posklizňový výkup plodin a jejich ošetření). Většina společností typu ZZN rovněž vyrábí krmné směsi pro zvířata a v menší míře se zabývají výkrmem drůbeže či prasat.

V oblasti potravinářství působí ze skupiny Agrofert především společnosti Maso Planá, a.s.; MASNA Studená, a.s. a bývalá společnost ADEX a.s. (je součástí společnosti

AGFTRADING a.s.), které se zabývají zpracováním drůbežího, vepřového i hovězího masa, a dále PENAM spol. s r.o. působící v oblastech pekařských výrobků, cukrářských výrobků, těstovin a mlýnských výrobků. V chemickém průmyslu působí ze skupiny Agrofert především společnosti DEZA a.s., PRECHEZA a.s., Lovochemie a.s.; AGROBOHEMIE a.s. a ALIACHEM, a.s., což jsou významní tuzemští producenti výrobků organické i anorganické chemie.

Společnost **Agrochemická společnost** je společností s ručením omezeným působící v oblasti zemědělství, a to konkrétně jako distributor nakoupených zemědělských produktů svým dceřiným společnostem, které je dál nabízejí konečným zákazníkům.

Agrochemická společnost je před uskutečněním předmětného spojení společně kontrolována dvěmi fyzickými osobami, Ing. Sasínkem a Ing. Barákem, z nichž žádná samostatně na trhu nepůsobí.

V rámci České republiky kontroluje Agrochemická společnost společnosti ACHP Prostějov, a.s. a Agropodnik, a.s. Podivín, které se zabývají zejména obchodem s hnojivy a přípravky na ochranu rostlin, a dále např. poskytováním služeb pro zemědělství.

3. Dopady spojení

Pro posouzení dopadů předmětného spojení v České republice Úřad nejdříve vymezuje relevantní trh, který je spojením dotčen, a následně posuzuje, zda na takovém trhu navrhovaným spojením vznikne nebo bude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže.

Při vymezování relevantních trhů v jednotlivých případech spojení, k nimž dochází dle § 12 odst. 3 zákona, se Úřad zaměřuje na činnosti, které na území České republiky provozuje soutěžitel, nad nímž je v důsledku spojení získávána kontrola, a z nich pak zejména na ty, které se zároveň překrývají s činnostmi navrhovatele.

Při vymezení spojením dotčených relevantních trhů tedy Úřad vycházel z podnikatelské činnosti společnosti Agrochemická společnost. Jak bylo výše uvedeno, hlavní činností společnosti Agrochemická společnost je maloobchodní prodej hnojiv, přípravků na ochrana rostlin a šlechtitelský chov prasat ve středisku Drásov, okres Brno-venkov.

Pokud jde o odlišení trhů maloobchodního prodeje od prodeje velkoobchodního, Úřad tak činí zejména z důvodu odlišných podmínek prodeje dotčených produktů, způsobu distribuce či kupní síly odběratelů. Zatímco trhy velkoobchodního prodeje jsou tvořeny prodeji zboží distributorům, popřípadě dalším zpracovatelům, trhy maloobchodního prodeje představují prodeje zboží konečným spotřebitelům. Vzhledem k tomu, že Agrochemická společnost prodává hnojiva a přípravky na ochranu rostlin výlučně konečným spotřebitelům, musel Úřad tyto odlišnosti zohlednit[1].

Hnojiva lze obecně dělit na hnojiva organická a průmyslová[2]. Pro posouzení daného spojení soutěžitelů je rozhodující zejména oblast průmyslových hnojiv. Do půdy jsou prostřednictvím průmyslových hnojiv dodávány tři základní biogenní prvky za účelem maximalizace růstu rostlin a optimalizace výnosů z úrody: dusík - N, fosfor - P a draslík - K. Podle obsahu biogenních prvků rozlišujeme hnojiva jednosložková (dusíkatá, fosforečná či draselná) a vícesložková, která se dále dělí podle poměru obsažených biogenních prvků (NPK nebo NP hnojiva). Jednosložková hnojiva je možné použít přímo ke hnojení nebo jako materiál pro výrobu vícesložkových hnojiv.

[1] viz rozhodnutí Úřadu č.j. S 36/03-1024/03
[2] viz např. rozhodnutí Úřadu č.j. S 82/00-220 a S 39/02-3135/02

Pokud jde o vzájemnou zastupitelnost jednotlivých druhů hnojiv, Úřad konstatuje, že mezi jednotlivými skupinami průmyslových hnojiv existuje jen velmi omezená poptávková zastupitelnost. Z tohoto pohledu by v úvahu přicházející vymezení relevantního trhu zohledňovalo průmyslová hnojiva jednosložková (dusíkatá, draselná a fosforečná), vícesložková a ostatní (v tomto případě vápenatá). Úřad si je však vědom toho, že vymezení věcně relevantních trhů v závislosti na jednotlivých skupinách hnojiv by přicházelo v úvahu, kdyby spojením dotčenou oblastí byla výroba průmyslových hnojiv a nikoli jejich maloobchodní prodej, resp. distribuce. V případě distribuce totiž existuje silná nabídková substituce nabízených produktů, neboť distributor prodává takový produkt, po kterém existuje poptávka a který si od svého dodavatele objedná. To je podstatně odlišná situace od výroby, kdy, obecně řečeno, přechod od jednoho druhu produktu k jinému, ani změna poměru vyrobeného množství jednoho druhu produktu ke druhému, není tak jednoduchý. Naproti tomu distributor, který je v kontaktu se svým dodavatelem – výrobcem, může objednat zboží pouze v závislosti na poptávce. Přesto v rámci svého šetření Úřad zkoumal také postavení spojujících se soutěžitelů na maloobchodních prodejích jednotlivých skupin hnojiv, přičemž dospěl k závěru, že tržní podíly na takto úzce vymezených relevantních trzích se nijak výrazně neodlišují od tržních podílů na maloobchodním prodeji široce pojaté skupiny průmyslových hnojiv jako celku.

Vzhledem k výše uvedenému Úřad ponechal otázku konečného vymezení dotčeného relevantního trhu otevřenou.

Přípravky na ochranu rostlin (tzv. agrochemikálie) se řadí do několika skupin výrobků, které jsou svým užitím zaměřeny na řešení různých problémů ochrany rostlin, z nichž nejvýznamnější jsou herbicidy (výrobky pro likvidaci nežádoucích plevelů), fungicidy (výrobky k potlačení růstu plísní a hub), insekticidy (výrobky k likvidaci hmyzu), zoocidy (výrobky k likvidaci škůdců), morforegulátory (výrobky k regulaci růstu) a mořidla (pro ošetření zemědělských produktů). Jednotlivé skupiny přípravků na ochranu rostlin jsou z hlediska účelu užití navzájem nezastupitelné.

Situace na tomto trhu je ve smyslu výroby a následné distribuce obdobná, jak bylo výše uvedeno u trhu hnojiv. Vzhledem k tomu, že nabývaná společnost se účastní hospodářské soutěže na tomto trhu pouze jako maloobchodní prodejce, není nezbytně nutné vymezovat jinak nezastupitelné výrobky či skupiny výrobků na ochranu rostlin jako samostatné relevantní trhy a v souvislosti s jejich zastupitelností na straně nabídky v rámci maloobchodní distribuce ponechat otázku konečného vymezení dotčeného relevantního trhu rovněž otevřenou.

V případě šlechtitelského chovu prasat se jedná o produkci plemenných prasniček zejména pro rozmnožovací chovy a Úřad vzal v úvahu skutečnost, že nabyvatel, resp. skupina Agrofert, v této oblasti nepůsobí. V tomto případě vymezil Úřad pro účely tohoto rozhodnutí jako věcně relevantní **trh šlechtitelského chovu prasat.**

Relevantní geografický trh by byl vymezen územím České republiky.

V oblasti maloobchodního prodeje hnojiv v rámci České republiky dosahuje Agrochemická společnost cca …*(obchodní tajemství)*…% tržního podílu, přičemž …*(obchodní tajemství)*… % nákupu této nabývané společnosti se uskutečnil od skupiny Agrofert. Skupina Agrofert je obecně dominantním soutěžitelem na trhu hnojiv v rámci České republiky s tržním podílem cca …*(obchodní tajemství)*… %, resp. v oblasti maloobchodního prodeje s podílem pod úrovní …*(obchodní tajemství)*… %, který se uskutečněním předmětné transakce výrazně nezmění, a to zejména vzhledem k nízkému tržnímu podílu nabývané společnosti, její účasti pouze na trhu maloobchodního prodeje a rovněž výše uvedené vertikální vazbě, která existovala již před uskutečněním předmětného spojení a která

vzhledem k nízkému tržnímu podílu společnosti Agrochemická společnost nehraje z hlediska možného narušení hospodářské soutěže významnou roli. Do České republiky jsou běžně dovážena hnojiva ze zahraničí, především z Evropské unie, neboť neexistují vážné dopravní, celní či jiné překážky. Na trhu působí např. společnosti Norsk Hydro, Agrolinz, HOKR s.r.o., Agropol Group, Agro CS. V důsledku těchto skutečností nebude stávající postavení skupiny Agrofert na trhu hnojiv, resp. v oblasti maloobchodního prodeje hnojiv, výrazně posíleno, a nedojde ani ke změně struktury v dotčené oblasti.

V oblasti maloobchodního prodeje přípravků na ochranu rostlin v České republice dosahuje Agrochemická společnost cca …*(obchodní tajemství)*…% tržního podílu, přičemž veškeré tyto přípravky, které Agrochemická společnost prodává, byly nakoupeny od skupiny Agrofert, která se zabývá jejich distribucí s tržním podílem cca …*(obchodní tajemství)*… %. Již před uskutečněním předmětného spojení existující vertikální vazba mezi spojujícími se soutěžiteli není vzhledem k nízkému tržnímu podílu společnosti Agrochemická společnost z hlediska možného narušení hospodářské soutěže významná a má za následek i fakt, že v rámci navrhované transakce nedojde ke změně tržního podílu nabyvatele, neboť celý obrat společnosti Agrochemická společnost byl dosažen za zboží nakoupené od skupiny Agrofert. Přípravky na ochranu rostliny jsou pak převážně z dovozu (Syngenta, Aventis, BASF, Du Pont), přičemž na trhu působí mnoho menších tuzemských soutěžitelů (CHEPO Unhošť, Orin České Budějovice, Agrocop Třebíč, Agrospol Chocenice atd.).

Na vymezeném relevantním trhu šlechtitelského chovu prasat v České republice působí ze spojujících se soutěžitelů pouze Agrochemická společnost s tržním podílem cca …*(obchodní tajemství)*… %.

Z výše uvedeného vyplývá, že předmětným spojením soutěžitelů dojde na jakýmkoli způsobem vymezených relevantních trzích v oblastech maloobchodního prodeje hnojiv a maloobchodního prodeje přípravků na ochranu rostlin k navýšení tržních podílů, ale nejedná se o navýšení významné, v důsledku čehož nebude stávající postavení skupiny Agrofert výrazně posíleno a nedojde ani k významné změně struktury dotčených relevantních trhů.

Na základě všech shora uvedených okolností případu Úřad konstatuje, že v důsledku spojení nedojde ke vzniku ani posílení dominantního postavení spojujících se soutěžitelů na relevantních trzích, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže v České republice.

Pro naplnění všech podmínek uvedených v § 16 odst. 2 věta třetí zákona Úřad rozhodl o povolení navrhovaného spojení. Toto rozhodnutí Úřad ve stanovené lhůtě vydává.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení (správní řád), v platném znění, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Miroslava Rybová
AGROFERT HOLDING, a.s.
Roháčova 1101/89
130 00 Praha 3

PM: 17. 9. 2004